

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА**

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІКИ І ПСИХОЛОГІЇ

«Затверджую»

Голова приймальної комісії

СумДПУ імені А.С. Макаренка

проф. Ю.О. Лянной

«15» *березня* 2021 р.

**ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
З ТЕОРІЇ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ
ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ БАКАЛАВРА**

**на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста,
освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра,
освітнього ступеня молодшого бакалавра, освітнього ступеня бакалавра**

ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

Розглянута на засіданні

Приймальної комісії

«15» березня 2021 року

Протокол № 7

Програма фахового вступного випробування з Теорії дошкільної освіти для вступу на навчання для здобуття ступеня Бакалавра на основі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста, освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, освітнього ступеня молодшого бакалавра за спеціальністю 012 Дошкільна освіта на другий курс (з нормативним терміном навчання 2 роки 10 міс. на вакантні місця).

Ухвалено на засіданні кафедри дошкільної і початкової освіти

Протокол № 10 від 25 лютого 2021 року

Завідувач кафедри дошкільної і початкової освіти

_____ Н. М. Павлущенко

Голова фахової атестаційної комісії

_____ В. Г. Бутенко

ЗМІСТ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА.....	4
2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ.....	5
2.1. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА.....	5
2.2. ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ.....	7
2.3. ДИТЯЧА ПСИХОЛОГІЯ.....	8
3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ.....	11
3.1. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА.....	11
3.2. ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ.....	11
3.3. ДИТЯЧА ПСИХОЛОГІЯ.....	12
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ.....	13
5. ЛІТЕРАТУРА.....	14

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Фахове вступне випробування з «Теорії дошкільної освіти» передбачає виявлення рівня сформованості професійної компетентності випускників у відповідності до Державних стандартів вищої освіти на навчання для здобуття ступеня Бакалавра за спеціальністю 012 Дошкільна освіта на другий курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця).

Формою фахового вступного випробування встановлено усний іспит з питань екзаменаційного білету.

Програма фахового вступного випробування з «Теорії дошкільної освіти» розроблена на основі Типових навчальних програм підготовки фахівців дошкільної освіти ступеня Бакалавр і охоплює ряд психолого-педагогічних дисциплін: «Загальна педагогіка», «Вступ до спеціальності», «Дитяча психологія». На підставі програми складаються екзаменаційні білети (30 білетів), кожен з яких має 2 питання. Абітурієнту відводиться час на підготовку по питанням білету – 25 хвилин і пропонується 10 хвилин на відповідь.

Відповіді абітурієнтів мають показати знання про: систему вищої педагогічної освіти в Україні; предмет, завдання і методи педагогіки; основи законів і закономірностей освітнього процесу, способи його організації, фактори розвитку особистості тощо; науково-дослідну діяльність студентів педагогічного закладу вищої освіти; структурні компоненти, принципи, форми, методи, види і засоби організації освітнього процесу в сучасному закладі дошкільної освіти; особистісно-професійні вимоги до фахівця дошкільної освіти; сутність педагогічної майстерності вихователя дітей дошкільного віку; шляхи фахового вдосконалення вихователя закладу дошкільної освіти; значення дошкільного дитинства для становлення особистості дитини; становлення і розвиток ідей дошкільної педагогіки, поглядів зарубіжних і вітчизняних педагогів, діячів дошкільної освіти; особливості розвитку дітей раннього та дошкільного віку; особливості індивідуально-диференційованого підходу в освітньому процесі.

Вступник має оперувати дефініціями: дошкільна педагогіка, навчання, виховання, розвиток, освіта, принципи навчання, методи, засоби, прийоми навчання, педагогічна освіта, педагогічний імідж, педагогічна компетентність, педагогічна майстерність, фаховість, педагогічні здібності, педагогічна творчість, вікова періодизація, принципи і методи виховання, напрями і форми виховання. При аналізі питання абітурієнт повинен уміти: аналізувати, систематизувати освітні проблеми; встановлювати причино-наслідкові зв'язки педагогічних явищ; наводити приклади, обґрунтовувати власну позицію.

2. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

2.1. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

1. Предмет, завдання і методи педагогіки.

Предмет педагогіки як науки. Виховання як явище суспільного життя. Видатні фундатори педагогічної теорії (Я. Коменський, Ж.-Ж. Руссо, Й. Песталоцці, Р. Оуен, Ф. Фребель, М. Пирогов, К. Ушинський). Розвиток педагогічної думки в Україні (Г. Сковорода, А. Макаренко, В. Сухомлинський). Завдання, зміст і методи виховання. Зв'язок педагогіки з іншими науками.

2. Педагогічний процес як система і цілісне явище.

Сутність педагогічного процесу. Педагогічний процес як система. Цілісність педагогічного процесу. Взаємозв'язок виховання, навчання, розвитку, освіти з умовами, формами, методами їх здійснення. Закономірності та рушійні сили педагогічного процесу. Закономірності між: навчанням, вихованням і соціальним середовищем; завданнями та рівнем розвитку колективу; завданням, змістом, формами і методами педагогічного процесу; навчанням, вихованням і розвитком особистості; навчанням, вихованням і залученням особистості до різних видів діяльності; навчанням, вихованням і спілкуванням особистості; можливостями особистості та характером педагогічного впливу; чуттєвим сприйманням, логічним осмисленням та його практичним застосуванням.

3. Проблема розвитку особистості. Загальні закономірності розвитку особистості.

Розвиток людини. Особистість, індивідуальність та індивід. Рушійні сили процесу розвитку особистості. Середовище, виховання та спадковість. Роль спадковості у людському розвитку. Проблема успадкування спеціальних задатків, інтелектуальних та моральних якостей. Вплив середовища на процес формування особистості. Роль виховання у розвитку людини і формуванні її особистості. Активна діяльність особистості як фактор її розвитку. Вікові кризи у розвитку особистості.

4. Сутність, зміст процесу виховання.

Визначення поняття виховання. Поняття про процес виховання. Структура процесу виховання. Мотиви виховання. Умови для ефективності процесу виховання. Мета виховання у цивілізованому суспільстві на сучасному етапі. Розвиток уявлень про виховання та його цілі. Національне виховання. Головна мета національного виховання. Поняття про ідеал. Суть змісту виховання у сучасній школі. Система актуальних виховних завдань (інтелектуальне, патріотичне, правове, моральне, художньо-естетичне, трудове, екологічне, фізичне виховання). Засвоєння соціального досвіду.

5. Основні закономірності та принципи виховання.

Процес виховання як система. Особливості виховного процесу. Загальні закономірності процесу виховання. Принципи виховання. Характеристика принципів виховання.

6. Методи виховання.

Поняття про методи виховання. Класифікація методів виховання. Методи формування свідомості особистості. Методи організації діяльності. Методи стимулювання. Вибір методів виховання.

7. Формування колективу, його вплив на виховання особистості.

Функції, напрями і форми роботи. Колектив як форма виховання. Дитячий колектив. Розвиток дитячого колективу. Колектив і особистість. Педагогічне управління колективом. Функції, напрями і форми роботи.

8. Виховання і навчання особистості.

Провідна роль виховання і навчання в психологічному розвитку дитини. Роль ігрової, навчальної, трудової діяльності та спілкування в розвитку дитини. Віковий підхід до виховання і навчання дітей, вікова періодизація. Індивідуальні особливості дітей і їх врахування у вихованні і навчанні.

9. Мета і завдання виховання особистості.

Різнобічний розвиток особистості як важливе соціальне завдання сучасної педагогіки. Ідея різнобічного розвитку особистості в класичній і сучасній педагогіці. Мета виховання в українській народній педагогіці. Мета і складові частини виховання дітей раннього і дошкільного віку. Комплексний підхід у вихованні особистості. Гуманізація і демократизація процесу виховання в умовах сучасних освітніх закладів та сім'ї.

10. Особистість вихователя закладу дошкільної освіти.

Вихователь сучасного закладу дошкільної освіти. Особливості його професії. Права і обов'язки вихователя. Професіограма вихователя. Роль вихователя у формуванні особистості дитини. Структура його діяльності, педагогічний такт та співробітництво з вихованцями як суб'єктами освітнього процесу.

11. Система освіти.

Система освіти та її обумовленість потребами суспільства. Закони України «Про освіту» та «Про дошкільну освіту». Основні ланки системи освіти і їх характеристика. Варіативність типів освітніх закладів в сучасних умовах. Типи закладів дошкільної освіти.

2.2. ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

1. Система вищої педагогічної освіти в Україні.

Фахова підготовка майбутніх педагогів в умовах сучасної вищої освіти. Визначення складових освітньої системи в Україні. Ступеневість і неперервність здобуття педагогічної освіти. Освітні рівні підготовки педагогічних працівників. Умови присудження наукових ступенів і наукових звань. Зміст фундаментальної, соціально-гуманітарної, психолого-педагогічної, методичної, інформаційно-технологічної підготовки майбутніх вихователів.

2. Організація освітнього процесу в закладах вищої освіти.

Лекція – провідна форма навчання у вищій освіті. Різновиди практичних занять у педагогічному закладі вищої освіти. Призначення лабораторних занять у педагогічному закладі вищої освіти. Специфіка діяльності студента на лекційних і семінарських, лабораторних заняттях. Тренінг як особлива форма навчальної діяльності. Педагогічна практика як активна форма професійного навчання. Значення педагогічної практики в опануванні майбутньою професією. Оцінювання і контроль навчальної діяльності студентів. Різновиди контролю навчальної діяльності студентів.

3. Науково-дослідна діяльність студентів педагогічного закладу вищої освіти.

Науково-дослідна робота – важливий компонент фахової підготовки майбутнього педагога. Різновиди науково-дослідної роботи студентів у педагогічному закладі вищої освіти. Характеристика різновидів науково-дослідної роботи у навчальний та позанавчальний час. Особливості наукових досліджень у процесі підготовки майбутніх педагогів. Етапи здійснення наукового дослідження. Вимоги до оформлення результатів науково-дослідної роботи студентів. Підготовка реферату як різновид науково-дослідної роботи студента. Визначення специфіки та етапи підготовки курсових.

4. Особистісно-професійні вимоги до фахівця дошкільної освіти.

Історико-культурне значення педагогічної професії. Значення особистісних якостей у професійній діяльності педагога. Провідні особистісні риси характеру сучасного педагога. Формування моральних чеснот – запорука успішної педагогічної діяльності. Основні складові педагогічного іміджу. Особливості педагогічної діяльності – визначення позитивів і недоліків. Визначальні складові педагогічної компетентності працівника дошкільної освіти. Характеристика педагогічної компетентності працівника дошкільної освіти.

5. Сутність педагогічної майстерності вихователя дітей дошкільного віку.

Визначення педагогічної майстерності. Педагогічна майстерність – вищий рівень професійної діяльності вихователя. Значення педагогічних здібностей у процесі фахового зростання. Розвиток педагогічних здібностей як передумова фахового зростання. Педагогічна творчість як провідна ознака

педагогічної майстерності. Характеристика провідних складових педагогічної творчості вихователя закладу дошкільної освіти.

6. Шляхи фахового вдосконалення вихователя закладу дошкільної освіти.

Самоосвіта як провідна умова професійного зростання педагога. Визначальні складові педагогічної самоосвіти. Створення професійного «портфоліо» – метод професійного самовдосконалення. Методична робота – різновид професійного вдосконалення педагогів дошкільної освіти. Післядипломна педагогічна освіта як провідна ланка у системі безперервної освіти вихователя закладу дошкільної освіти. Форми організації післядипломної педагогічної освіти.

7. Дошкільна освіта України на сучасному етапі розвитку.

Нормативно-правові засади функціонуванні дошкільної освіти України. Документальна база функціонування закладу дошкільної освіти. Класифікація типів дошкільних закладів в Україні. Особливості різних типів закладів дошкільної освіти. Різновиди груп короткочасного перебування. Передумови організації закладів дошкільної освіти в Україні. Фахові вимоги до працівників дошкільної освіти. Професійні та особистісні вимоги до педагогічних працівників сучасних закладів дошкільної освіти.

8. Закордонний досвід організації виховання дітей дошкільного віку.

Спільні пріоритети функціонування дошкільної освіти в різних країнах. Декларація прав дитини прийнята Генеральною Асамблеєю ООН – визначальний документ розвитку дошкільної освіти в міжнародній практиці. Стратегія розвитку дошкільної освіти у Європейських країнах (Болгарія, Великобританія, Данія, Німеччина, Франція). Особливості японської дошкільної системи. Виховні стратегії японської дошкільної педагогіки. Визначальні складові дошкільної освіти у США. Особливості виховної роботи в американських дошкільних закладах. Виховання дітей з особливими потребами в умовах американської освіти.

9. Державні програми розвитку дітей дошкільного віку.

Значення Базового компоненту дошкільної освіти у процесі модернізації і стандартизації сучасного освітнього простору. Передумови впровадження Базового компоненту дошкільної освіти. Характеристика Базового компоненту дошкільної освіти. Визначальні положення сучасних програм розвитку дітей дошкільного віку.

10. Альтернативні програми розвитку дітей дошкільного віку.

Передумови впровадження альтернативних програм розвитку у сучасних закладах дошкільної освіти. Різновиди альтернативних і авторських програм. Віковий поділ дитинства за М.Монтессорі. Організація дошкільної освіти за Монтесорі-педагогікою. Особливості Вальдорфської педагогіки. Режим дня у Вальдорфському дитячому садку. Значення вільного вибору діяльності у розвитку особистості дитини.

2.3. ДИТЯЧА ПСИХОЛОГІЯ

1. Характеристика провідного виду діяльності дитини від народження до 6 (7) років.

Безпосередньо-емоційне спілкування. Предметно маніпулятивна гра. Сюжетно-рольова гра.

2. Розвиток сенсорно-перцептивної сфери дітей раннього та дошкільного віку.

Початковий етап у сенсорно-перцептивному розвитку дитини. Особливості сенсорно-перцептивного розвитку дитини раннього віку. Сенсорно-перцептивний розвиток дитини від 3 до 7 р. Формування сенсорних еталонів у процесі орієнтувальних дій. Розвиток спостереження – цілеспрямованого сприймання. Розвиток різних видів сприймання дитини від народження до 7 років.

3. Розвиток емоцій дітей у ранньому та дошкільному віці.

Особливості емоційного розвитку у немовлячому віці. Емоційний розвиток у ранньому дитинстві. Емоційний розвиток у віці 3-7 років. Характеристика етичних почуттів дошкільника. Розлади емоційної сфери дошкільників.

4. Спілкування і спільна діяльність дитини дошкільного віку з однолітками.

Особливості спілкування і спільної діяльності дошкільника з однолітками та їх роль у його психічному розвитку. Порівняння спілкування дитини з дорослим та з однолітком. Вплив спілкування з однолітком на психічний розвиток дошкільника. Розвиток спілкування і спільної діяльності з ровесниками у дошкільному віці. Ситуативно-ділова форма спілкування дошкільників. Позаситуативно-ділова форма спілкування дошкільників. Вплив групи закладу дошкільної освіти на психічний і особистісний розвиток дитини.

5. Нормативні показники та активізація сюжетно-рольової гри у дошкільному віці.

Рівні розвитку сюжетно-рольової гри у дошкільника. Формування передумов рольової гри. Прийоми активізації сюжетно-рольової гри. Організація сюжетно-рольової гри.

6. Воля та система мотивів у ранньому та дошкільному віці.

Розвиток передумов волі у немовляти та у дитини раннього віку. Розвиток волі у дошкільному віці. Виникнення системи мотивації, підпорядкування мотивів. Психолого-педагогічні умови розвитку волі.

7. Розвиток мовлення дитини дошкільного віку.

Усвідомлення мовлення дошкільниками та підготовка до навчання грамоті. Розвиток словесної творчості старших дошкільників. Складання дошкільниками казок та оповідань. Особливості римування в дошкільному віці.

8. Психологічні особливості дитячої праці.

Елементи трудової діяльності в ранньому дитинстві. Значення трудової діяльності дошкільника та розвиток її структури. Трудова діяльність дошкільника як передумова професійного самовизначення. Взаємозв'язок трудової діяльності та гри дошкільника. Розвиток компонентів структури трудової діяльності дошкільника. Оволодіння дошкільником новими видами й формами праці. Розвиток співпраці дошкільника з однолітками.

9. Психологічні особливості конструктивної діяльності дітей раннього та дошкільного віку.

Конструктивна діяльність у дошкільному віці. Конструювання-зображення і будівництво для гри. Роль дорослого в організації конструктивної діяльності дітей раннього та дошкільного віку.

10. Психологічні особливості організації самостійної ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Вимоги до організації самостійних ігор дітей в умовах групової кімнати. Особливості організації самостійної ігрової діяльності дошкільників на свіжому повітрі. Роль вихователя в організації самостійних ігор дітей дошкільного віку.

11. Становлення свідомості дитини старшого дошкільного віку.

Розвиток самосвідомості дитини старшого дошкільного віку. Психолого-педагогічні умови розвитку самосвідомості. Роль оцінки дорослого у становленні особистості дитини старшого дошкільного віку. Виховання гуманних почуттів у старшому дошкільному віці.

12. Етичний розвиток у ранньому та дошкільному віці.

Етичний розвиток у ранньому дитинстві. Розвиток моральної свідомості дитини 3–7 років. Перехід від зовні зумовленої моральної поведінки до свідомої. Психолого-педагогічні умови формування етичної свідомості та поведінки дитини дошкільного віку.

13. Розвиток творчих здібностей у дошкільному віці.

Поняття «творчих здібностей». Умови та психологічні чинники розвитку творчих здібностей. Особливості роботи з творчо обдарованими дошкільниками. Особливості створення креативно збагаченого середовища в умовах родинного виховання та закладу дошкільної освіти.

3. ОРІЄНТОВНИЙ ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ

3.1. ЗАГАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

1. Предмет, завдання і методи педагогіки.
2. Педагогічний процес як система і цілісне явище.
3. Проблема розвитку. Загальні закономірності розвитку особистості.
4. Сутність, зміст процесу виховання.
5. Основні закономірності та принципи виховання.
6. Методи виховання.
7. Формування колективу, його вплив на виховання особистості.
8. Виховання і навчання особистості.
9. Мета і завдання виховання особистості.
10. Особистість вихователя закладу дошкільної освіти.
11. Система освіти.
12. Функції педагогічного спілкування.
13. Основні загальнолюдські цінності сучасного вихователя закладу дошкільної освіти.
14. Сутність національного характеру освіти.
15. Основні здібності вихователя закладу дошкільної освіти.
16. Державні органи управління вищою освітою.
17. Основні завдання та принципи створення зони європейської вищої освіти.
18. Видатні педагоги з дошкільної освіти, їх фундаментальні праці.
19. Специфіка професійної діяльності вихователя закладу дошкільної освіти.
20. Спрямованість змісту сучасної дошкільної освіти.

3.2. ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

1. Система вищої педагогічної освіти в Україні.
2. Організація освітнього процесу в закладах вищої освіти.
3. Науково-дослідна діяльність студентів педагогічного закладу вищої освіти.
4. Особистісно-професійні вимоги до фахівця дошкільної освіти.
5. Сутність педагогічної майстерності вихователя дітей дошкільного віку.
6. Шляхи фахового вдосконалення вихователя закладу дошкільної освіти.
7. Дошкільна освіта України на сучасному етапі розвитку.
8. Закордонний досвід організації виховання дітей дошкільного віку.
9. Державні програми розвитку дітей дошкільного віку.
10. Альтернативні програми розвитку дітей дошкільного віку.

3.3. ДИТЯЧА ПСИХОЛОГІЯ

1. Характеристика провідного виду діяльності дитини від народження до 6 (7) років.
2. Розвиток емоцій дітей у ранньому та дошкільному віці.
3. Воля та система мотивів у ранньому та дошкільному віці.
4. Розвиток мовлення дитини дошкільного віку.
5. Спілкування і спільна діяльність дитини дошкільного віку з однолітками.
6. Психологічні особливості дитячої праці.
7. Психологічні особливості конструктивної діяльності дітей раннього та дошкільного віку.
8. Психологічні особливості організації самостійної ігрової діяльності дітей дошкільного віку.
9. Становлення свідомості дитини старшого дошкільного віку.
10. Етичний розвиток у ранньому та дошкільному віці.
11. Розвиток творчих здібностей у дошкільному віці.
12. Основні причини конфліктів між дітьми та шляхи їх подолання.
13. Особливості розвитку уваги дітей дошкільного віку.
14. Передумови формування особистості у ранньому дитинстві. Криза трьох років.
15. Роль біологічних і соціальних факторів у психічному розвитку дитини.
16. Особливості формування уяви у період дошкільного дитинства.
17. Передумови та умови психічного розвитку дитини.
18. Охарактеризувати види мислення у дошкільному віці.
19. Продуктивні види діяльності дитини дошкільного віку.
20. Особливості сенсорного розвитку дітей.
21. Складові психологічної готовності дитини до школи.
22. Охарактеризувати процес розвитку пам'яті дітей дошкільного віку.
23. Охарактеризуйте розвиток пізнавальних процесів дошкільника.
24. Розкрити особливості розвитку особистості у старшому дошкільному віці.
25. Роль гри у розвитку мотиваційної сфери дитини дошкільного віку.
26. Особливості формування уяви у період дошкільного дитинства.
27. Вікова періодизація дитинства.
28. Новоутворення пізнавальної сфери у період раннього дитинства.
29. Особливості розвитку мотиваційної сфери і формування самосвідомості дитини дошкільного віку.
30. Складові психологічної готовності дитини до школи.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

(за 200 бальною шкалою)

Сума балів	Рівні	Критерії оцінювання знань
177–200	Високий	Абітурієнт дає правильні та розгорнуті відповіді на питання білету. Глибоко розуміє значення психолого-педагогічних термінів та вільно ними оперує. Різнобічно аналізує закономірності психолого-педагогічного розвитку, виховання і навчання дітей дошкільного віку. Робить узагальнюючі висновки, використовує знання з суміжних галузевих дисциплін, вдало наводить приклади. Переконливо обґрунтовує власну думку.
154–176	Достатній	Абітурієнт дає правильні та достатньо повні відповіді на питання білету, але з деякими неточностями або пропусками в неосновних питаннях. Оперує психолого-педагогічними термінами без особливих труднощів, вміє логічно побудувати відповіді на поставлені питання, орієнтується в галузі дошкільної освіти, логічно обґрунтовує власну думку.
130–153	Задовільний	Абітурієнт в загальній формі розбирається у матеріалі, але відповіді на питання білету неповні, неглибокі, містять неточності, носять частковий характер. Робить помилки при формулюванні понять, відчуває труднощі, застосовуючи знання при наведенні прикладів. Відсутнє вміння обґрунтовувати власну думку.
100–129	Низький	Абітурієнт не усвідомлює змісту питання білету, а тому дає відповідь не по суті поставлених запитань. Не розуміє психолого-педагогічних термінів, не орієнтується в сучасних наукових дослідженнях у галузі дошкільної освіти, не володіє професійними знаннями.

Якщо абітурієнт під час фахового вступного випробування з конкурсного предмету набрав від 0–99 балів, то ця кількість балів вважається не достатньою для допуску в участі у конкурсному відборі до Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Оцінювання рівня знань абітурієнтів проводиться кожним із членів фахової атестаційної комісії окремо, відповідно до критеріїв оцінювання. Загальний бал оцінювання рівня знань абітурієнта виводиться за результатами обговорення членами комісії особистих оцінок відповідей абітурієнтів. Бали вступного фахового випробування виголошуються головою фахової атестаційної комісії усім абітурієнтам, хто брав участь у випробуванні після закінчення іспиту.

5. ЛІТЕРАТУРА

1. Базовий компонент дошкільної освіти. Наук. кер. А. М. Богуш. К. : Видавництво, 2012. 26 с.
2. Беленька Г. В. Вихователь дітей дошкільного віку: становлення фахівця в умовах навчання. Монографія. К. Світоч, 2006.
3. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посіб. / За ред. О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднічук та ін. К. : Просвіта, 2001. 416 с.
4. Дитина в дошкільні роки. Комплексна освітня програма. Богуш А. М., Грицишина Т. І., Дем'яненко О. Є. та інші, наук. кер. Крутій К. Л. [Електронний ресурс] <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/programi-rozvitku-ditej>
5. Дитина. Освітня програма для дітей від 2 до 7 років. Беленька Г. В., Богиніч О. Л. та ін., наук. кер. проекту Огнев'юк В. О. <https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqVM0APKTEFrMThTY1J6NGs/view>
6. Дичківська І. М., Поніманська Т. І. Марія Монтессорі: теорія і технологія. К., 2006. 306 с.
7. Дуткевич Т. В. Дитяча психологія. К. : Центр учбової літератури. 2012. 424 с.
8. Заброцький М. М. Основи вікової психології. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2002. 112 с.
9. Загородня, Л. П., Тітаренко, С. А. Педагогічна майстерність вихователя дошкільного закладу: навч. посіб. Суми: Університетська книга, 2010.
10. Закон України «Про дошкільну освіту» 2001 р. [Електронний ресурс] <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/2628-14>
11. Кутішенко В. П. Вікова та педагогічна психологія (курс лекцій): Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2010. 122 с.
12. Освітня програма «Впевнений старт» для дітей старшого дошкільного віку. Гавриш Н. В., Панасюк Т. В., Піроженко Т. О., Рогозянський О. С., Хартман О. Ю., Шевчук А. С., за заг. наук. ред. Піроженко Т. О. <https://drive.google.com/file/d/0B3m2TqVM0APKUGVkellSNGtuSWM/view>
13. Павелков Р. В., Цигипало Р. В. Дитяча психологія. К. : Академвидав, 2008. 413 с.
14. Поніманська Т. Дошкільна педагогіка: підручник. 4-те вид. перер. Київ: ВЦ «Академія», 2018. 408 с.
15. Савчин М. В. Вікова психологія: Навчальний посібник / М. В. Савчин, Л. П. Василенко. – К.: Академвидав, 2007. – 108 с.
16. Фішула М. М. Вступ до педагогічної професії. Тернопіль : Навчальна книга, 2003. С. 84–112.
17. Ягупов В. В. Педагогіка: навчальний посібник. К. : Либідь, 2002. 560 с.